

Fråga	Svar
<p>Kan det finns risk för att krav på mognadsgraden kommer trycka bort förfrågningar med en mer komplex tillståndshantering till förmån för anslutningar av mindre komplexa kundanläggningar? (Till exempel en gruva vs. ett datacenter.)</p>	<p>Elnätsföretagen ska agera neutralt och erbjuda objektiva, icke-diskriminerande och skäliga villkor för anslutning.</p> <p>Beroende på vilken typ av kundanläggning det gäller kan kunden ha olika förutsättningar att ge information för bedömning av mognadsgrad. I den praktiska tillämpningen av branschpraxis mognadsgrad bör därför elnätsföretagen ta hänsyn till vilken typ av kundanläggning som anslutningen gäller. Eventuella frågetecken bör hanteras i dialog mellan kund och elnätsföretag.</p>
<p>Kommer energianalyserna från exempelvis batterilagerförfrågningar kunna användas som underlag för villkorat avtal för att undvika mer trängsel i nätet?</p>	<p>Det återstår att se hur energianalyserna kommer att användas av elnätsföretagen, men det kan inte uteslutas att de kan komma till användning för någon form av villkorat avtal i framtiden.</p>
<p>Hur ska en nätägare agera gentemot angränsande/överliggande nätägare när det kommer kundanslutningar som kan påverka andra nät?</p>	<p>Samverkan och dialog mellan olika elnätsföretag är viktig för att hantera sådana situationer. Se mer information om "Abonnemangsförändring av lokalnätsanslutning till regionnätet" i branschpraxis mognadsgrad.</p>
<p>Är elnätsföretagens processer tidsatta, max handläggningstid?</p>	<p>Branschpraxis mognadsgrad specificerar inte i detalj hur anslutningsprocesserna ska genomföras eller vilka tidsfrister som gäller. I övrigt gäller lagstiftning, till exempel ellagens krav om anslutning inom skälig tid (4 kap 5§).</p>
<p>Kan man överpröva en "nedflyttning" i kölistan eller är det helt elnätsföretagets bedömning?</p>	<p>Normalt sett är det elnätsföretaget som avgör när de villkor man har satt upp för anslutning har mötts av anslutande kund. Anslutningsärenden kan emellertid även prövas av Energimarknadsinspektionen om kunden skulle anse det vara nödvändigt.</p>

<p>När träder branschpraxis mognadsgrad i kraft?</p>	<p>Elnätsföretagen har enligt Energimarknadsinspektionen rätt att inhämta information från anslutande kunder för att bedöma mognadsgrad enligt ellagen (med avseende på skäligen villkor för anslutning). I rapporten Informationsdelning vid ansökningar om anslutning till elnäten uppmanar Energimarknadsinspektionen elnätsföretagen att införa en branschpraxis för att tydliggöra hur detta kan införas i praktiken.</p> <p>Den 1 januari 2024 uppdaterade Svenska kraftnät sin vägledning för anslutning till transmissionsnätet, bland annat med ökade krav på mognadsgrad för anslutande kunder. Detta ökade kraven på mognadsgrad för regionnätsföretagen vid anslutning till transmissionsnätet. För att kunna dela denna information vidare till Svenska kraftnät behöver regionnätsföretagen inhämta motsvarande information från kunder och lokalnätsföretag som ansluter till regionnätet. Svenska kraftnäts krav på mognadsgrad påverkar därmed även anslutningsprocessen på lägre nätnivåer och är något som alla elnätsföretag måste förhålla sig till.</p> <p>Branschpraxis mognadsgrad publicerades den 27 juni 2024, men denna innebär i sig inte några tvingande krav på elnätsföretagen. Det är en vägledning för lokal- och regionnätsföretag vid införandet av krav på mognadsgrad. Vägledningen syftar till att stötta enskilda elnätsföretag vid införandet av mognadskrav och att bidra till ett harmoniserat införande av mognadskrav i branschen - vilket förenklar för de kunder som planerar att ansluta anläggningar hos olika elnätsföretag.</p> <p>När denna typ av förtydligande villkor ställs kan elnätsföretagen även begära in motsvarande information från de kunder som sedan tidigare står i kö för anslutning.</p>
<p>Om en kund är intresserad av villkorat avtal. Hur mycket information erhålls kring hur ett sådant kan se ut i de olika stadierna? Finns det möjligen något exempel/mall på ett villkorat avtal?</p>	<p>Utformning av villkorade avtal och information om dessa ingår inte i branschpraxis mognadsgrad. Se mer information om villkorade avtal i till exempel Energimarknadsinspektionens rapport Villkorade avtal.</p>
<p>Har elnätsföretagen tillräckligt med bemanning för att klara den ökade administration det innebär att samla in information och bedöma mognadsgrad?</p>	<p>Det är upp till respektive elnätsföretag att se över sina bemannings- och digitaliseringsbehov för att hantera administrationen av mognadsgradsbedömningar. Även om hanteringen av mognadsgrad i vissa fall kan öka administrationen är ambitionen att ökade krav på mognadsgrad totalt sett ska effektivisera anslutningsprocesserna och skapa förutsättningar för elnätsföretagen att nyttja sina resurser på ett bättre sätt.</p>
<p>Hur ser elnätsföretagen på köplacering om mognadsgraden sjunker eller stannar upp? Hur avgörs köplaceringarna?</p>	<p>Mognadsgrad kan bedömas under anslutningsprocessens olika faser. På så sätt kan förändringar i ett projekts mognadsgrad fångas upp. Vilken påverkan det får på kundens köplats kommer bedömas i respektive fall av elnätsföretaget. Vid långa anslutningstider kan elnätsföretaget även be kunden uppdatera sina uppgifter för att fånga upp eventuella ändrande planer eller förutsättningar - till exempel om kunden gjort omprioriteringar av sina projekt. Exakt hur köplaceringarna avgörs definieras av respektive elnätsföretag, men generellt sett kan man säga att tillämpningen av branschpraxis mognadsgrad gör att kundprojektens mognadsgrad får en större betydelse för köplatsen jämfört med tidigare.</p>

<p>Hur hanteras att det finns olika mognadsgrad i projekten när en nätägare frågar en annan? Det kan ju vara en kund som vill skriva anslutningsavtal medan övriga inte är redo?</p>	<p>Det är den samlade mognadsgraden hos de berörda kundanslutningarna som ska förmedlas till överliggande nätägare. Detsamma gäller för regionnätägarna för abonnemangsförändringar till Svenska kraftnät. Det kan i många fall vara en komplex uppgift att göra en samlad bedömning och det finns skäl att fortsätta dialogen i branschen kring hur en sådan samlad bedömning bäst kan göras. Vid behov kan branschpraxis mognadsgrad uppdateras utifrån de erfarenheter och lärdomar som dras av olika elnätsföretag i det fortsatta arbetet.</p>
<p>Ellagen säger väl att elnätsföretag har skyldighet att ansluta kunder. Nu låter det som att elnätsföretagen kommer att bedöma och välja bland olika projekt som vill ansluta?</p>	<p>Elnätsföretagen har anslutningsplikt att ansluta kunder. Enligt ellagen (4 kap 1§) har dock elnätsföretagen rätt att ställa skäligena villkor för anslutningen. Energimarknadsinspektionen har uppmanat elnätsföretagen att, inom ramen för skäligena villkor, i större grad bedöma mognadsgrad för anslutande kundprojekt - i syfte att effektivisera anslutningsprocessen. Elnätsföretagen kommer inte välja fritt bland anslutande kunder utan med hjälp av mognadsgrad säkerställa att effekt först tilldelas till de anslutningar som har störst potential att realiseras.</p>
<p>Vilken information kommer elnätsföretagen ge tillbaka i de olika skedena? Kommer tabellen kompletteras med elnätsföretagets återkoppling till kunden i varje skede?</p>	<p>Branschpraxis mognadsgrad avser att tydliggöra vilken information som kunden behöver delge för att elnätsföretaget ska kunna bedöma kundprojektets mognadsgrad. Branschpraxisen ska dock inte ses som en komplett beskrivning av alla aktiviteter som sker under anslutningsprocessen. Givetvis är det helt nödvändigt att även elnätsföretaget delar information till kunden. Detta har dock inte varit en del av arbetet med mognadsgrad och är därför inte med i branschpraxisen. Ambitionen är dock att den information som kunden delar till elnätsföretaget skapar förutsättningar för en bättre dialog och informationsdelning även från elnätsföretaget till kunden.</p>
<p>Finns det möjlighet att denna "utbildning" / information kan hållas på engelska?</p>	<p>Tyvärr finns inte möjlighet att genomföra ett webinarium på engelska, däremot kommer en kort summering av branschpraxis mognadsgrad på engelska att publiceras på Energiföretagens hemsida under hösten.</p>
<p>Mycket av detta skulle ju inte vara nödvändigt om kapacitet i nätet var öppen data. Pågår någon diskussion om större öppenhet om kapacitet i nätet? Tex som i Finland.</p>	<p>Det pågår mycket diskussioner om exempelvis kapacitetskartor. Det kan skapa tydlighet för kunderna samtidigt som det kan vara komplext och resurskrävande för elnätsföretagen att ta fram och hålla kapacitetskartor uppdaterade. Kommande regelverksförändringar påverkar kraven för dessa typer av lösningar framöver, vilket givetvis är något som elnätsföretagen kommer att förhålla sig till.</p>

<p>Avser begreppet "samma anläggning" en likadan anläggning på en helt annan geografisk plats, eller avser det om den tänkta anläggningen ligger i närheten av en koncessionsgräns och därför kan söka anslutning hos flera närliggande elnätsföretag?</p>	<p>Parallella anslutningar avser om kunden har dialog, eller aktiva anslutningsärenden, med elnätsföretag på olika nätnivåer (lokálnät, regionnät, transmissionsnät) för samma anläggning på samma geografiska plats. Det avser även fallet om den tänkta anläggningen ligger i närhet av en koncessionsgräns och kunden för dialog med flera närliggande elnätsföretag.</p> <p>En annan variant av parallella ansökningar är om kunden har ansökt om anslutning hos flera olika elnätsföretag som i praktiken handlar om samma kundanläggning, till exempel att kunden vill ansluta ett batteri men kontaktar flera nätägare för att sondera möjligheterna till nätanslutning på olika platser.</p> <p>För att minska administrationen är det viktigt att alla berörda elnätsföretag känner till eventuella andra ansökningar till andra elnätsföretag för samma anläggning. Därför behöver kunden informera elnätsföretaget om det finns parallella ansökningar, och i så fall till vilka elnätsföretag.</p>
<p>Är det inte elnätsföretaget som är den drivande parten i att definiera projektspecifika RfG-krav inför anslutningsavtalet? (Enligt matrisen är det kunden som är ansvarig för att ta fram dessa.)</p>	<p>RfG (Nätanslutning av generatorer) är ett EU-regelverk som elnätsföretagen måste följa. Elnätsföretagen har ett ansvar att begära in informationen från kunden och sedan förmedla den vidare till Svenska kraftnät. Elnätsföretagen definierar kraven för denna informationsinsamling tillsammans med Svenska kraftnät.</p>
<p>För vilken storlek på anläggning är branschpraxis mognadsgrad tänkt att gälla? Det bör inte vara värdeskapande att tillämpa detta för samtliga anslutningar, det riskerar att bli tungt administrativt i en sektor där resursfrågan redan är ansträngd, vilket kan leda till längre ledtider. Överväger ni en mer slimmad och effektivare process för anslutningar som t.ex. inte påverkar överliggande nät?</p>	<p>Branschpraxis mognadsgrad är tänkt att användas för anslutning av större kundanläggningar. Den exakta definitionen av "större kundanläggning" kan variera mellan olika elnätsföretag. I arbetsgruppen har det diskuterats nivåer på ca 0,5–1 MW och över.</p> <p>Beroende av nätstatus och anslutningens komplexitet kan elnätsföretaget från fall till fall välja att tillämpa hela eller delar av branschpraxis mognadsgrad. Kraven på informationsinhämtning från kunderna kan också behöva anpassas utifrån vilken typ av anläggning det gäller. Det är upp till respektive elnätsföretag att avgöra vilken information som ska lämnas in. Man kan dock anta att om det finns ont om kapacitet i nätet och/eller att den planerade anläggningen påverkar överliggande nät så kommer elnätsföretaget i större utsträckning behöva inhämta information från kunden, jämfört med om det finns ledig kapacitet i nätet och/eller om anläggningen inte påverkar överliggande nät.</p>
<p>Frågan om tilldelningsbeslut är avgörande för många elkonsumerande anläggningar. I branschpraxis mognadsgrad finns tilldelningsbeslutet inte med i tidsaxeln, när infinner sig detta och hur förhåller det sig till anslutningsavtalet?</p>	<p>Det stämmer att tilldelningsbeslut inte finns med i den övergripande anslutningsprocessen som branschpraxis mognadsgrad utgår från. Anledningen är det finns variationer i exakt hur anslutningsprocesserna är utformade hos olika elnätsföretag. Därför behöver varje elnätsföretag informera kunderna om hur just deras anslutningsprocess ser ut och tydliggöra viktiga delar i processen, exempelvis när i processen som kapacitet reserveras/tilldelas för kunden.</p>
<p>Varför ställs det inte krav på markavtal vid start av nätutredning? Finns det inte en risk för en fortsatt lång väntetid för nätutredning när detta inte krävs?</p>	<p>Kravställningen ökar successivt under anslutningsprocessens gång. Detta är en pragmatisk lösning för att inte ställa alltför höga krav inledningsvis, vilket kan försvåra för vissa typer av projekt. Samtidigt som nödvändig kännedom om till exempel markavtal ändå ska kunna inhämtas i ett skede när det är absolut nödvändigt.</p>

<p>Kan anslutande kunde förvänta sig mer detaljerade indikationer i och med att informationen som krävs för att få en indikation utökas?</p>	<p>Energianalysen ger primärt bättre möjlighet för elnätsföretaget att analysera om kundens anläggning kan rymmas inom befintligt nät, med avseende på till exempel sammanlagring med andra kunders energibehov. Snarare än mer detaljerade indikationer ger energianalysen därmed bättre underlag att avgöra om anläggningen kan anslutas eller inte.</p>
<p>Behöver informationen som efterfrågas i respektive steg i anslutningsprocessen lämnas in inför att en aktivitet, till exempel nätutredning, påbörjas? Eller kan informationen kompletteras under tiden som aktiviteten pågår?</p>	<p>Grundprincipen är att informationen lämnas in innan respektive processteg påbörjas.</p>
<p>Hur ställs två ansökningar mot varandra och hur är processen för att en ansökan går förbi en annan i kön? Ska köerna vara publika och även beslut om ändrad ordning i kön?</p>	<p>Branschpraxis Mognadsgrad definierar vilken information som kunden ska lämna till elnätsföretaget för bedömning av mognadsgrad. Hur bedömningen sedan sker beror på hur respektive elnätsföretag arbetar i sin anslutningsprocess.</p> <p>Det kan finnas begräsningar i vilken mån elnätsföretaget publikt kan informera om kösituationen, bland annat när det gäller sekretessperspektivet.</p>
<p>Om inte det finns ett beslut om anslutningsdatum från elnätsföretaget finns det risk för att kunden inte kan fatta investeringsbeslut och man kan fastna i ett moment 22 i anslutningsprocessen?</p>	<p>Kraven på att kunden har säkrat finansiering för sin anläggning skärps successivt under anslutningsprocessens gång. Syftet är att säkerställa att kundens och elnätsföretagens projekt går i takt, då även elnätsföretaget kan behöva säkra tillstånd och fatta investeringsbeslut för de nätförstärkningar som behövs för anslutning av kundens anläggning. Intyg på finansieringsbeslut från kundens sida krävs först vid anslutningsavtal (i det skedet kan även elnätsföretaget ha haft behov av att fatta eget investeringsbeslut om så krävs). Så länge kunden i processens olika steg uppfyller kraven på informationsdelning kommer anslutningstidpunkt meddelas så snart detta är möjligt.</p> <p>Branschpraxis mognadsgrad utgår från en generell beskrivning av nätanslutningsprocessen - i praktiken kan det givetvis finnas många olika varianter på anslutningar, utifrån vilka behov och förutsättningar som gäller i respektive fall. Om det finns en risk för att hamna i en "moment 22-situation" gällande investeringsbeslut och beslut om tilldelning bör detta i första hand hanteras i dialog mellan kunden och elnätsföretaget.</p>

<p>Är det tänkt att elnätsföretagen utvärderar den inkomna informationen (till exempel tidplanens rimlighet, tekniska specifikationer, osv) eller behöver de bara säkerställa att materialet har kommit in?</p>	<p>Det är upp till respektive elnätsföretag att avgöra hur den inkomna informationen ska utvärderas. Troligtvis kommer elnätsföretaget inte göra några omfattande egna kontroller av den information som kunderna lämnar. Grundprincipen bör istället vara att elnätsföretaget utgår från att den information som kunden lämnar är korrekt. Detta gäller särskilt i tidiga skeden av processen, ju längre kunden kommer i processen desto mer detaljerad uppföljning kan elnätsföretaget komma att genomföra av kundprojektets mognadsgrad.</p>
<p>Det finns verksamhet som varken är tillstånds- eller anmälningspliktig, Hur ska mognadsgrad för sådan verksamhet bedömas? Och menar man verkligen "Alla" tillstånd? Finns ju många gånger mängder av olika mindre följd tillstånd och dispenser som kan krävas.</p>	<p>Vilka tillstånd som krävs varierar mellan olika typer av kundanläggningar. Därför går det inte att definiera i detalj vilka tillstånd som kunden ska informera nätägaren om. I branschpraxis mognadsgrad anges att kunden ska informera om "alla erforderliga tillstånd som krävs för anläggningen", det vill säga de tillstånd som kommer att krävas för att kunden ska kunna realisera sin anläggning. Om kundanläggningen inte kräver några tillstånd alls för att kunna realiseras räcker det med att kunden informerar om detta.</p>
<p>Har ni några tankar kring mallar för hur kunder skall inkomma med effekt- och energiutredning? Samt hur den skall förfinas under projektet?</p>	<p>Respektive elnätsföretag behöver definiera hur informationen ska lämnas och i enlighet med vilka format/mallar som ska användas. Utgångspunkten bör dock vara de mallar som Svenska kraftnät använder för anslutning till transmissionsnätet, se mer information i branschpraxis mognadsgrad.</p>
<p>Vilka branschorganisationer var med i dialogen?</p>	<p>Under framtagandet av branschpraxis mognadsgrad arrangerades ett antal dialogmöten där bland annat följande organisationer deltog: Svenska kraftnät, Energimarknadsinspektionen, Svensk solenergi, Svensk vindenergi, SKGS Basindustrins energisamarbete, Business Sweden, Drivkraft Sverige, Nätverket för solparker samt även Energiföretagens råd för Eldistribution respektive Elproduktion och Energiföretagens arbetsgrupp Vind.</p> <p>Det finns många olika enskilda elnätskunder och det har inte varit möjligt att föra dialog med samtliga. Arbets sättet har därför i stället varit att under framtagandet primärt göra avstämningar med bransch- och intresseorganisationer och sedan relativt snabbt kunna publicera branschpraxisen. När dokumentet är publicerat kan alla intresserade intressenter ta del av branschpraxisen och vid behov inkomma med frågor, inspel och kommentarer. Webbinariet syftade också till att nå ut till fler intressenter och ytterligare sprida informationen om branschpraxis. Baserat på återkoppling från intressenter kan branschpraxisen vid behov uppdateras framöver.</p>
<p>En aktör ska kunna visa att man har "ensamrätt" på marken vid en indikationsförfrågan för en produktionsanläggning. Hur kan en "ensamrätt" påvisas om inte ett markavtal är tecknat med fastighetsägaren?</p>	<p>Branschpraxis mognadsgrad pekar på att kunden ska ha någon form av tydlig koppling till marken för sin produktionsanläggning i tidigt skede under anslutningsprocessen. "Ensamrätt" kan till exempel beskrivas genom kopia på e-post mellan markägaren och kunden. Med "ensamrätt" menar vi, i det här tidiga skedet av anslutningsprocessen, inte någon rättighet i juridisk mening. Krav på avtal med markägaren kommer senare i processen, i form av intentionsavtal vid ansökan och markavtal vid tecknande av förstudieavtal.</p>

